

Laiškas iš Zanavykijos

Zanavykija — tai Suvalkijos dalis, didžioju apimanti šakių apskričių. Žodis savo kilmę ir sudarymu kvepia rusiškumu, gal delto jis nevertojamas ir liaudies žodyne. Dažniausiai jį galima išgirsti iš Suvalkijos mokytas baigusiu gimnazistų ir studentų; šių tarpe jis gana populiarus. Nors jis nukaltas visai nevykusiai, tačiau kaip tradicinis dalykas kalboje, be rods, vartotinas.

Nesant Zanavykijoje gerų kelių, šis kraštas taip kitų Lietuvos vietų gyventojams, taip amerikiečiams lietuviams daug mažiau pažįstamas kaip kitos Suvalkijos apylinkės, sakysime, Mariampolės ar Vilkaviškio. Šis mūsų tėvynės kraštas, kai keno tvirtinimu, esąs menkas kraštas: nuobodus, prozaškas, nerūšis gamtos grožybių. Gal dėl tos nuomonės neatvyksta čia jokių ekskursijų ir neužklysta joks turistas. Tiesa, poetiški tariant, nėra pas mus nei kalnų-kalnių, nei gilių ežerėlių. Zanavykija — tai viena didelė, plati ir derlinga lyguma, pasi- puošusi vien lapuotais senųjų kaimavičių miškeliais ir tankiomis pasiturinčių ukininkų sodybomis. Išlepūsiais miestiečiams ir kalnų gyventojams gal ir būtų kiek nuobodus šios lygumose, bet mums čia gražu ir miela. Nelyginame savo kraštotą su pasakingąja Dainavos šalimi arba Palanga, vienok, geriau jį pažinę, regis, nesibodėtų atvykęs čia vasaroti tie tik suliesęjęs studentas, bet ir riebus didmiesčio tuzas. Ir ko bodėtis, neįjantių jį mūsų svyruojantių beržynėlių, ukininkų sodybas puosiančių glaustašakės liepos, didingieji klevai ir kaštonai? O gėlėtos lankos, neužmatoma auksavarpų javų jura, nenutylančios paukščių dainos, zanavykiškių rutų darželiai, ar tai visa ne duotų visus pasigėrėjančio reginio?... Gražu, tikrai gražu!

Vienas Kauno profesorius, turįs iš Zanavykijos sodybų savo žmoną ir neblogai šį kraštą pažįstas, savo paskaitoje kartą išsireiškė, kad zanavykai turi „storus sprandus“, aiškiau tariant, yra turtingi. Tai beveik tiesa. Vietos ukininkai, kaip ir apskritai Suvalkijos ukininkai, turėdama po šonu pavyzdžius Rytprusių ukininkus, daug ką iš jų pasimokė ir savo ukuose pritaisë. Tuo tarpu, kada kai kuriose Lietuvos vietose dar skirstomasi arba tik rengiamasi skirstytis vienasėdžiais, Zanavykijoje jau retas senosios kartos žmogus atmena, kada čia tas skirstymasis įvyko. Zanavykijos ukininkai jau nuo prieškarinių laikų vartoja laukams dirbti mašinas. Paskutiniu laiku pradėta naudoti įvairiems darbam žibalu varomieji motorai. Pas vieną-kitą ukininką randasi jau ir traktoriai. Žmonės čia, palyginamai, apšvietę, ramaus temperamento, malonūs ir gana vaišingi. Kai kurios apylinkės, kaip Naumies- tis, Griškabudis, Sintautai pasi- žymi gražiomis melynākėmis zanavykaitėmis. Pažymėtina, kad zanavykaitės labai mėgsta puoštis; puošiasi tačiau su skoniu, nepasiekdamos didmiesčių kraštutinumo. Ypač iš mados eina skarelės, užleisdamos vietą skrybėlaitėms. Šiandien visai ne retenybė sutikti šventadienį vikri, elegantiškai pasipuošusi ukininkaitė, traukianti į save ir inteligento kavalieriaus dė- mėsį. Gaila tik, kad pas mus per daug išaugsto žiurima į me- gačių rūošos ir apskritai ukio mokyklas. Aplankantiems šį kraštą inteligentams zanavykai gana patinka, ypač vaišingosios sodžiaus dėdienės. Didžiausias šiandien zanavy- kų rūpestis tai kelių klausimas: jie būtinai nori išsirusinti iš valdžios plentą, kuris jungtų

šiuojant iš Naumiesčio į Šakius, pakelėje Sintautai. Čia tarp lieknų berželių išsisi Sintautų dainius Pranas Vaitaitis. Ant kapo kuklus krikščioniškas paminklas, jame gimimo ir mirimo datos, rusų studento rubuo- se Prano paveikslas ir graudi ašaras išspaudžianti a. a. poeto dainelė:

Spaudos Reikšmė

Senų senovėje, kol nebuvo iš- rasta spaudos, kai atsirado raštas, visos knygos ir šiaip raštai buvo rašomi plunksna. Delto knygos tuomet buvo la- bai brangios ir ne kiekvienam buvo galima tų knygų įsigyti. Bet penkioliktame šimtmetį Jo- nas Gutenbergas, išradęs rašto spausdinamąsias raides, padarė milžinišką žygį kultūros progre- sui. Pirmasis spausdintas raš- tas buvo lotyniška biblija. At- siradus spaudai, bematant pa- dėjęs talentingus kurybos ban- dymus Edmundas Steponaitis. Arčiau prie šio kapo priėjus daugiau negu kas kitas krinta į akis majestotinga Ed. Stepo- naičio fotografija ir gražus ei- lėraštis, kuriame jaunas rašyto- jas prašo muzos įkvėpimo.

Šie trys kapai nuolat lankomi inteligentijos ir besimokinan- čios Zanavykijos jaunuomenės. Kiekvienas artinasi prie jų su- sikaupęs, plačiai atvertomis aki- mis, didėjaniais pasirūžimais; ne vieno ir gali ašara nurieda per skruostus.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

KOKIA ATEITIS?

Kam iš senesniųjų tenka šis ruožas skaityti, lai nepamirš- ta, kad ateitis yra jau ne mūsų rankose. Kaip mes nesirūpin- tume, kaip negalvotume — ateitis priklauso jaunuoliams ir ateinančioms genkartėms.

SLA. Narys A. B.

Moderniški "Stebuklai"

Apie vidurį kovo į Parnasus, Pa. atvažiavo gerai orga- nizuota „Glory Barn“ kompa- ni, „Garbingai Daržinė“ pinigūs, tai duosit pačiam Dieviui.“ Ir pradeda rinkti pinigūs, o Rev. J. W. Spraul, atkartotinai susi- rinkusiųjų klausia: „Kas turit ir norit duot „Garbingai Dar- žinė“ šimtą dolerių, tai meldžiu pakelti rankas augštyn“. Ir taip atkartotinai klausdamas ir prašydamas pinigų nusileidžia iki dolerio ir centų, o jo tam tikri klapkūklai bėgioja tarp žmonių ir renka pinigūs. Taip rinkdami kiekvienoj pamaldoj surenka nuo \$200 iki \$500.

Amerikos Lietuviams

Mūsų tautoj vis labiau įsiga- li įsitikinimas, kad mums rei- kia jungtis su didelia ukrainie- čių tauta. Mus riša ne tik gau- singi ryšiai praeity, bet kas svarbiausia, bendri dabartinės vargai. Kiekvienas, manom, sutiks, kad kaip žmonės taip ir tautos labiausia jungia bendrų priešų pavojus, bendri vargai, rūpesčiai ir bendros kovos. Tik tokioj dirvoj auga ir stiprėja tikra draugystė.

B. Griška.

